

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fill. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a késiratok címzendők

Hirdetéseket és nyitrtéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékelt áron számít fel.

Páriák.

Két nap mulva megnyílik Buda-
pesten a második országos patronázs-
kongresszus azoknak a kérdéseknek a
tisztázása céljából, amelyek a fiatal-
korú bűntettek megmentését, fog-
házakban ülő rabok sorsának enyhité-
sét és végül a rabok családjainak
anyagi támogatását illetik. Olyan föld-
adatok ezek, amelyekről nem sok év-
vel ezelőtt még egyáltalán nem hal-
lottunk; egy új társadalom fejlődő
emberszeretete állította föl és fénye-
sen kibontakozó humanista gondolko-
zás táplálja őket életerővel.

Sajnos, ezzel is elkéstünk egy
kicsit, legalább annyiban, hogy már
csak utánozni tudjuk a nagy külföldi
példákat. Az igazságügyi rendszert
terén egyáltalán csak halvány kópíára
vagyunk utalva. Már a mai büntetőjog
és perrendtartás alapelemeit is ide-
genből vettük; a korrekcionalizáció
gondolatát Belgiumból, a szabadság-
vesztés-büntetés végrehajtásánál diva-
tos fokozatos-rendszert Angliából, vé-
gül a büntető cselekvényeknek majd-
nem összes fogalom-meghatározásait a
német megállapításokból. Napjainkban
tovább folytatjuk az eredményes ko-
pirozást. Csak nemrég kezdtük el
Franciaországot utánozni a büntetés-

nek föltételes fölfüggesztésével; a mult
évben amerikai példára megcsináltuk
a gyermekbiróságok intézményét, majd
a gyermekvédelem és gyermektanul-
mány német eredményeit vettük át,
míg végül itt áll a kész mozgalom, a
patronázs, amely még az eredeti an-
gol definícióhoz is ragaszkodik.

Az eredetiségnek e teljes hiányára
nem azért irányítjuk a figyelmet, mintha
az utánzásban valami baj rejlene. Sőt
ellenkezőleg: örömmel tölthet el min-
denkit az a gondolat, hogy milyen
gyorsan és erőteljesen terjed nálunk
az olyan társadalmi akció, amelynek
odakünn már kézzelfogható eredményei
vannak. Olyanok vagyunk mint a szem-
füles japánok, elszigetelt faji és geog-
ráfiai helyzetünkben mohón nyeljük el
a nyugati kultúrát és melegágyba
vetjük az elharácsoló magot. Ezen a
térén készül valami: ha hozzávaló pénz-
ünk, ipari munkánk annyi volna, mint
leleményességünk és alkalmazkodó ké-
pességünk, akkor a magyar agy- és kéz-
munkája rövid időn belül erős ténye-
zővé lenne az európai kultúrának.

A börtönviselt, vagy börtönre pre-
desztinált bűntettek társadalmi föl-
karolása egyike a legényegesebb hu-
manitárius gondolatoknak. Manapság
a magyar büntetőjognak ide vonatkozó
rendelkezései híjjával vannak a mo-
dern racionalizmusnak. Egyáltalában

nincsennek tekintettel a rabok család-
jainak fölkarolására, sőt magukat a ra-
bokat sem tudja a fegyház vagy bört-
ön kellően foglalkoztatni. Franciaor-
szágban agrikultúrára fogják az eli-
telteteket, Németországban szőlőjé-
tanfolyamon dolgoztatják őket, nálunk mind-
össze azok kapnak munkát a börtön
helyiségében, akiknek azelőtt is valami
mesterségük volt és maguk vállalkoz-
nak rá.

De legnagyobb földadat vár a pa-
tronázs intézményére a fiatalok bü-
ntettek és kiskorú züllötték fölka-
rolása terén. Itt lehet legtöbbet menteni,
sokszor preventív intézkedéssel. A rom-
lás veszélyének kitétt gyermekek sorsa
a társadalom részvététől függ és na-
gyon sokszor a társadalom büne is. A
perditák és alkoholisták a durva és
tudatlan szülők rossz bánásmódja kö-
vetkeztében már gyermekkorukban
megkezdik pályájukat, holott minden
állam törvényhozása belenyul a csa-
ládi jogba és kiveszi abból az iszá-
kos szülő csemetéjét. A hivatalos tör-
vényhozás tehát ezen a téren vajmi
keveset tehet. Ellenben mindjobban
kitűnik, hogy az újabb fölkarolt
gyermekmenedékházak, javítóintézet-
jellegű otthonok óriási fontosságú men-
tési akciót végezhetnek a bűn gyer-
mekei között, amelylyel a prostitú-
tak és bűnösök számát tetemesen apasz-
t

TÁRCA.

Kint a temetőbe.

Perzselő nyár elmúltával,
Hervasztó ősz újultával
Nem felejték s minden évbe:
Kérni... adni... s emlékezni...
... Kimegyek a temetőbe.

Szörgő avar, hulló lombok
Sárguló fű, hervadt bokrok
— Mint eddig is minden évbe:
— Még hamarabb, amint szokták
Kiküldtek a temetőbe.

Ott a szélső ároksoron
Domború a kedves halom.
Rá pár virág — hervadt téve:
Én előttem kérni... adni...
Ki járt itt a temetőbe?

»Emlékeztek reá... s rád is!«
— Igy a virág — a fűszál is
Súgja: »Itt borult a köre!«
Sötétruhás szőghajú lány,
Az volt kint a temetőbe!

Kért és adott... és még sirt is...
Hallottak lent... s halom én is!
Áld meg Isten, mindörökre,
Áld meg érte! — Ki előttem
Járt itten a temetőbe.

Lakos József.

A gyanús levél.

— Potapenko. —

Pilonszki úr és Pilonszkiné asszony az
ebédő asztalnál ültek és várták gyermeke-
iket, kik Annusával, a nevelőnőjükkel, a jég-
pályára mentek.

A ház urának rossz kedve volt. Ennek
következtében gnyos hangon vetett fel
mindenféle kérdést, mint tesztem azt is, hogy
mióta fordult úgy a rend, hogy a kisasszony
határozza meg, mikor ebédeljenek, vagy
hogy elkövetkezik-e végre az az idő, mikor
a kisasszony hozzászokik az ebédő pontos
betartásához, s hogy voltaképpen mivel is
szolgált reá Annusa kisasszony, hogy új órá-
vai ajándékozzák meg?

Pilonszkiné asszony méltóságteles arca
sokatmondó kifejezést öltött. Az úrnak ez
szegret ütött a fejébe.

— Mi baj? — kérdezte és feszult ki-
váncsisággal nézett a feleségére.

— Mi lenne? Ugy tetszik nekem,
mintha kisasszonyunk valamiben törné a
fejét.

— Miben törné?

— Nem tudom. Csak gyanitom —
felelte Pilonszkiné s a teáskatlanhoz fordult,
melyben éppen zümmögni kezdett a víz.

— Ilyen vagy te. Csak célozatsz, de
nem mondd meg, hogy voltaképpen miről
van szó.

Az úr hosszasán dörmögte a szakalába
e szavakat. Mint már említettem, rossz kedve
volt, mert ma nem mehetett át szokat kar-
tyapartijára. Koszubovékhoz. A legkisebb
gyermek ott kanyarba esett, e ennek kö-
vetkeztében a háziorvos, ki ma reggel meg-
fordult a háznál, óvta Pilonszki urat, hogy
átmenjen hozzájuk. — Ostobaság — dörmög-
te ismét Pilonszki úr. — Mintha oly
veszedelmes baj volna az. A gyerek bizo-
nyára a második emeleten fekszik. Aztan
meg miért ragadnak át éppen reá a be-
tegség csirái?

Mindjobban belelovagolta magát a bosz-
szús hangulatba.

hatják. Persze anyagi eszközök kellenek és a társadalom csak évek hosszú során át tudja összegyűjteni a szükséges alapokat. Hol vannak a jótékonyra szánt nagy papi vagyonok? Hol a püspöki uradalom főlölege, amely az emberszeretet papjainak bőkezűségét hirdetné? Sajnos, a magyar katolikus klérus mindeddig nem kért magának részt a nagyszerű mozgalomból. Mint egyetlen és igen szép kivételt, föl kell azonban említeni, hogy Fischer-Colbrie Ágost kassai püspök szikszói kastélyát gyermekmenedékház céljaira engedte át s ma már ez a szép főpapi birtok át is van adva hivatásának.

De mennyi még a földadat! Legfontosabb volna elsősorban olyan szervezetről gondoskodni, amely munkát közvetítene a fogságból szabadult rabok számára, elhelyezze koldusokat és csavargókat, kenyeret adna elhódított prostituáltaknak, stb. Szervezni kell továbbá olyan testületet, amely a büntető novella értelmében dorgálásra ítélt, vagy próbára bocsátott bűnösök életmódjának megfigyelésével, illetve ellenőrzésével foglalkoznék. A cigány-ügyet is rendezni kell, mert egyrészt a közigazgatási hatóságok nem tudnak elérni ezen a téren semmit, másrészt pedig a cigányok mind jobban visszaélnék azzal a magánemberben páratlanul álló szabadsággal, amelyet számukra a magyar közigazgatás érthetetlen engedékenységgel biztosított. Viszont a patronázs-intézmény mai tevékenységének azt a részét, hogy egyes tagjai látogatásokat tesznek a börtönökben, és beszélgetéseket folytatnak a rabokkal, nem látjuk olyan fontosságúnak, amint azt föltüntetni szeretik. A rab nem szeret diskurálni és a részvét nem sokra megy vele; pozitív segítség kell neki, hogy meg legyen győzve és nyerve a munkás polgári élet számára.

A közönség nagyrészt tájékoztat-

— Tévedsz, ha nem hiszed, hogy csak célozgatok — szólalt meg Pilonszkiné. — A dolgot rendkívül komoly. Tartok tőle...

— Mitől?

— Hogy Annusa azzal a gondolattal jár...

— Miféle gondolattal?

— Azzal, hogy elmegy tőlünk.

Mennykő és villám! — kiáltotta az úr és hátrább tolt a székét. — Azt hiszed? Hiszen az nagyon mulatságos volna! De hát miből következteted?

— Hát bizony, azt hiszem, hogy néniének keze van a dologban — mondotta vállalt vonva az asszony. — Nem tűnt fel még neked, hogy a múlt héten már háromszor fordult meg nálunk, azonkívül pedig két levelet is írt? Maskor ezt nem szokta tenni; ma pedig megint jött levél tőle.

— S azt hiszed, hogy új helyről van benne szó?

— Természetesen! Erre vall az is, hogy Annusának egész lénye megváltozott. Sohasem volt olyan szórakozott, mint az utóbbi napokban.

— Azt hiszem, nagyon sötétben látod a dolgot. Most mikor a gyermekek annyira

lan még ennek a mozgalomnak nemcsak a tevékenységével, de egész tendenciájával is. Ezért kell minél sürűbben és részletesebben fölívni a figyelmet. Mint minden társadalmi akciónak, úgy ennek is sikere attól függ, hogy az emberiségnek milyen széles rétegét tudja megmozgani és munkára hevíteni?

Verseny a koncert. A nemzet nagy események, fenyegető válságok küszöbén áll. Legalább így olvassuk az ideiglenesen meghosszabbított koalíciós kormány lapjaiban. Ezt hirdetik azok, akik az ország érdekeinél is sokkal jobban féltik a maguk veszendő koncert. És valószínűleg ezt mondják egymásnak a miniszter urak is, amikor a kiadás nyári pihenés után először összeünnepelt hivatalos tanácskozásra. Tehát ezek szerint sötét felhők gomolyognak hazánk borús égén. Bécs felől közeleg megint a fekete veszedelem. Lehet, hogy ez így igaz, lehet hogy ez így igaz, lehet hogy nem egészen így igaz, mi egyelőre csak azt látjuk, hogy a nemzet csodálatosan nyugodt és a vezér urak az idegesek.

Mi ennek a különös jelenségnek a magyarázata? A nemzet már teljesen elárvult volna és őszintén nem törődik azzal, mi lesz, mit hoz a jövő? Hat az sem lehetetlen. Hiszen eddig, bárki kezére is került a hatalom az mindig visszaélt vele a nép rovására. A hangzatos jelszavak, bombasztikus ígéretek mindig szertefolytak, semmivé lettek, mihelyett a frazízt gyártó politikusok beleültek a kényelmes bársonyszékbe. Így volt ez negyedfél estendeje is, mikor a koalíció átvette az uralmat. Most pedig idegesek a koalíció vezeterei. Mert érzik, hogy lábuk alól kicsúszott a talaj. Sem főt, sem lent nem keltenek már. Csak néhány bakrist leső mameklú siratná őket. Senki más. Vajjon a minisztertanácsban bevallják-e egymásnak ezeket a szomorú igazságokat?

A minisztertanácsban, a közös költségvetésen kívül, bizonyosan a helyzettel is foglalkoznak. Nem tudhatjuk, mit határoznak,

hozzászoktak! Mit gondolsz nem kellene megtoldani a fizetését? Ha arra a keserves állapotról gondolok, mikor nem volt nevelő a háznál. S hogy mennyi gondba került, míg találhattunk egyet...

— Bizony kellemetlen volna.

— Több a kellemetlennél! Hol van az a levél? — Pilonszki kezébe vette a durva borítékba zárt levelet, mely esetlen vonásokkal, Annusa nevére szólott.

— Igazvan van, a nénytől való.

Mindkettőjük fejében egyszerre támadt az a gondolat, hogy milyen jó volna ha most elolvashatnák ezt a levelet. Akkor mindjárt vége szakadna minden kétségnek s tudnák, hogy áll a dolog. Ha fejbonthatnák észrevétlenül?

A folyósón zaj támadt. Lépések dobogása és a földre vetett korcsolyák zörgése hallatszott. A két gyermek, a hat éves fiú és a nyolc éves leány kipirult arccal és ragyogó szemmel rohantak be a szobába. Nyomon követte a kisasszony.

— No de most már egy-kettőre az asztalhoz! — kiáltotta apjuk, kinek jökedve, látukra, egyszerűbe visszatért.

A gyermekek és Annusa leültek az asz-

de amennyire a vezér urakat ismerjük, lehetetlenek tartjuk, hogy simán belenyugodnának távozásukba. A lemondási kérvényt kényszerűségről fogják csak újból aláírni, de kézenfekvő, hogy új tervek is föznek, mint amadhatnának föl ismét, politikai sirjjaikból. És erre kitűnő eszköz kínálkozik a sok milliárdos közös költségvetés kérdésében. A miniszterelnök a Hofburgban bizonyára nem fogja elmulasztani azt az érvet, hogy csak a mostani többségből vett többsége szavazhatná meg simán a delegációban a hadvezetőség rengeteg követelményeit. Ugy lehet, hogy ez az érv hatékony is lesz, mert a delegációk összehívása már igen sürgős. Kell, igen gyorsan kell az a tömteletlen pénz az összbizalom fontartására.

W e k e r l e valószínűleg szeptember 14-én járul a trón elé. Utána pedig ismét több kihallgatás lesz. Amint halljuk, a függetlenségi párt részéről K o s s u t h, A p p o n y i és J u s t h, az alkotmánypártból A n d r á s s y, S z é l l és Z i c h y János gróf, a néppártból Z i c h y Aladár gróf és R a k o v s z k y István számíthatnak arra, hogy az uralkodó fogadja őket. De audiencián fognak megjelenni a volt szabadelvű korifeusai, L u k á c s László, T i s z a, K h u e n - H é d e r v á r y és H i e r o n y m i is. Szóval megismétlődik a tavaszi komédia, a külnél, hogy annak célját, vagy eredményét előre látnak. Tisztában vagyunk ugyanis azzal, hogy Bécs mit követel. Kivánja a választói reform haladéktalan megoldását, a bank-kérdés kikapcsolását, a közös állami költségvetés akadálytalan megszavazását. Ennek a programnak keresztülvételére pedig vállalkozók a koalíció is, a függetlenségi többség is, sőt L u k á c s is hajlandó azt beígérni.

Igy beállítva a dolgokat, az egész igen egyszerűnek tetszik. Csakhogy nem is itt a bökkenő. A baj ott kezdődik, hogy amit W e k e r l e és A p p o n y i akar, azt nem akarja A n d r á s s y és R a k o v s z k y, amit Z i c h y János vagy L u k á c s akar, azt pedig nem akarja senki. K o s s u t h meg egyelőre nem akar semmit, hanem — vár s ez a legnagyobb hiba,

talhoz. Az utóbbi nevetve mondotta el mily ügyetlenül viselte magát a kis leány a korcsolyázásnál és semmivel sem áruita el, hogy elmenő szándékot forgatna fejében.

— Levele jött, kisasszony — szólalt meg a ház asszonya és fűrkészve nézett reá.

— Levelem? — kérdezte Annusa és gyenge pirosság últ halovány arccoskájára.

A házastársak megértő pillantást vetettek egymásra, noha tudták, hogy Annusa mindig zavarba jött, ha olyasmiről esett szó, a mi vonatkozással volt reá.

A kisasszony átvette a levelet és fel sem bontva, letette maga melle az asztalra a székkel:

— Oh, a nagynénémétől! — Hogy nem merte felbontani a levelet (legalább a házaspár ezt a bátorság hiányának tudta be), újabb kélecsönös pillantásra adott okot.

Pilonszki ur úgy vélte, hogy tulajdonképpen nem felel meg méltóságának ily semmiségekkel foglalkoznia. De azért folyton a nevelőnő dolga forgott az eszében. Még akkor is azok a célzások foglalkoztatták elméjét, melyeket a felesége teit Annusára vonatkozólag, midőn szokott délutáni pihenő-

mert bizonyos hogy ő az egyetlen fontos döntő tényező ebben a válságban. A korona elhatározása is igen sokban ettől függ, hogy mit tesz K o s s u t h. Ha tehát K o s s u t h tovább is a habozás politikáját követi, akkor könnyen lehet, hogy a király éppen azokhoz fordul, akik senkinek sem kellenek, csak — neki. De ha K o s s u t h végre hozzálátna, hogy rendbehozza az ország zilált ügyeit, akkor csak egy megoldás képzelhető, az igazi alkotmányos parlamentáris elv érvényesülése: a bárhogyan kikerülő többség kormányra jutása.

Gabonapiacunk helyzete.

Irta: Vári Ede.

A magyar gabonapiacokon ez évben uralkodott rendellenes értékesítési viszonyok a közgazdasági közvélemény mindennapi problémái közé sorozták a hazai gabonaárak kérdését. A balkáni háborús veszedelmek, majd a mostoha időjárás következtében előállott rossz terméskilátások valóra váltották szinte máról holnapra a magyar gazdák elérhetetlennek látszó ideálját, a 15 forintos búzáraikat s volt idő, mikor 17 forintot is kinaltak a kész árúért. A hihetetlenül magas gabonaárak tartanak még ma is, pedig a termésviszonyok azokat egyáltalában nem igazolják. És ami a gabonapiaci helyzet legterheltebb rendellenessége, a magyar termelők ezekkel az óriási árakkal szemben egyszerűen struccpolitikát folytattak. Nem adtak el. A szakajtó egyhangú biztasa és aggodalma sem használt. A Magyar termelők vártak, egyre vártak az értékesítéssel. Valami csodálatos optimizmus köztéte le őket. Azt hitték, még drágább lehet a buza. Csálódáltak, mert — sajnos — a gazdák szócsovéi, a nemzetközi gabonaviszonyokat agyonhallgatták előttük. Mikor pedig Rubinek bátor szóval figyelmeztette őket az eladástól való tartózkodás következményeire, már majdnem késő volt. Az árak hanyatlottak.

Néhány nap óta így magyar búzában végre jobb a kínálat a budapesti piacon most már nemcsak bányagi, hanem bácskai és marosvidéki búzák is nagyobb tételekben kerülnek eladásra, úgy hogy egyes napokon a román buza majdnem egészen lezsurult a piacról. Ellenben a tiszavidék kinalata még mindig nagyon csekély, ami egy cseppet sem lehet megcöpi tekintettel arra, hogy a

tiszavidéknek az idén sajnos, tényleg rossz a termése. Más évben pedig éppen a tiszavidék volt a legelső, amely a budapesti piacot búzájával taplalta és az az ezer vaggon tiszai buza, mely augusztusban hetenként került itt eladásra, hiányzik, illetve hiányzott az idén leginkább a budapesti malmoknak. És főleg ezen hiányzó mennyiség vetette fel sok helyről azt a kérdést, hogy hol van hát a földmívelésügyi miniszter által kimutatott 33 és fél milliónyi búzatermés? A haussebban spekuláló elemek hamar megadják rá a feleletet és azt mondják, hogy: »nincs«. Nem termett, nem teremhetett 33 és fél millió mazsa, mert az ilyen mennyiséget érezni, látni kellene a budapesti piacon, továbbá mert 1897-ben amikor tíz millióval kevesebb volt a búzatermés, akkor is legalább az ösi hónapokban volt elég a piacon és nem kellett mindjárt közvetlen az aratás után idegen búzára szorulni.

Eitekintve attól, hogy az elfogulatlan szemlézőnek a hivatalosan — tehát nem spekulánsok vagy játékosok által megállapított terméseredmény kell, hogy kepezze véleményének alapját, elfelejtik azok, kik még a 33 és fél milliós búzatermésünket is letagadni akarják, hogy 1897-ben először öbuzakészlet is volt legalább egy öt vagy hat millió métermazsa, másodsor pedig abban az évben tavaszkor 7 frtos árakhoz voltunk szokva. Minden gazda tehát, akinek akkor valamely termelt, szivesen kapott öszszel a 12 frtra felszokótt ár után és piacra hozta az akkor szokatlan nagy ár mellett a búzaját. Az idén éppen megfordítva állnak a dolgok. Atmeneti készlettel nem volt, ellenben gazdánk júniusban 17 frtos arakat láttak és csak nehezen tudták és tudják most megszokni, hogy az új termésért egyszerre három vagy négy forinttal kevesebbet kapjanak, tehát csak lassan, apránként engedik át eddig a búzajukat a fogyasztásnak. Ez az egyedül oka annak, hogy a 33 és fél millióból a mai napig olyan keveset láttunk, dacára annak, hogy a jelenleg Magyarországon érvényben levő búzáarak a legmagasabbak az egész világon. Hogy aztán e nagy árak későbbre is fentarthatók lesznek-e, az már többé nem a magyar kínálat arányától függ. Nemzetközi piac lettünk, az egész világ ide tudol hozzánk és minthogy jelenleg mi fizetjük meg neki legjobban a búzaját, mi sem természetesebb, hogy hamarosan olyan mennyiségeket kapunk és kapunk is a külföldről, amennyit a magyar és az osztrák fogyasztás csak felvenni képes. Nagy érdeklődéssel nézünk ama kimutatások elé, amelyek a kereskedelmi miniszter havonként kétszer közzétenni rendelt, amelyekből a

hozzánk beözönlő idegen búzák mennyiségét és rendeltetési helyeit látni fogjuk. Nagyon kíváncsok lenne és az érdeket körök tájékoztat nagyban előmozdítaná, ha osztrák részről is ugyanilyen intézkedés történnék, mert nagy fontossággal bír ránk nézve az, hogy megtudjuk az osztrák határon betetőülő gabonák mennyiségét és rendelési helyét is. Csak akkor fogjuk megállapítani, hogy a közös vamtéületre öszszesen mennyi idegen buza importáltak és hogy ennélőve a magyar buza későbbeni értékesítése minő kilátások lehetnek. Az eddigi öszszes búzáimportot a közös vamtéületre magabecslesék 4 és fél millió métermazsára teszik, amelylyel már is fedezve volna a monarchának 1909-1910-ik évre mutatkozó deficitjének fele.

A gabonáület maga az érdekelte kereskedő köröknek eddig nemcsak hasznót nem, de érzékeny veszteséget hozott. Az aratás után közvetlenül még a mainál is jóval magasabb árak voltak érvényben, melyek azóta kisebb válásokkal leszámítva, mindig inkább visszafelé gravitáltak. A mit a kereskedők ma vasaroltak, az már masnap többnyire kevesebbet ért és minthogy a határidő kurzusai nem oly arányban estek, mint a kész buza ára, a határidős piacon eszközölt, ugynevezett arbitrazs ügyletek lebonyolítása is veszteséggel jart. Köztudomásu dolog, hogy annál a sok millió métermazsa búzána, melynek a külföldről való becipelesével öszszé cégeink annyi töké és munkafeketéssel bajlódtak, eddig alig lehet számottevő közvetítő hasznót felmutatni, sőt egyesek még tetemes öszszeg rafiztéssel kénytelenek régebbi üzleteit lebonyolítani. A mostani eladások inkább már a külföldi cégek itteni bizományaik által történnék. A románok egy idő óta kevesebbet, a szerbek többet kinalnak. Legutóbb pedig az oroszok foglalnak nálunk mindinkább nagyobb tért, nem annyira Budapestben, mint az ország különböző vidékein és alig van már az ország felső részében malom, mely orosz búzát ne vasarolt volna. Az eddigi szállítások után itélve, az orosz buza minőségileg is kitűnően sikerülhetett. Az eladások 78 kilóssulygaranciaival történnék, ténylegesen pedig 81 és 82 kiós búzát szállítanak és általánosan dicserik düs sikertartalmát is, mely jóval nagyobb, mint az ideai magyar búzák. Oroszország legnagyobb fogyasztópiaca Németország. Itt azonban egy tonna — tíz métermazsa buza ma 210 marikat, vagyis 50 kilónként 12 korona 30 fillért, tehát egy és egyneved koronaival olcsóbban jegyez, mint Budapestben. Mi sem természetesebb tehát, hogy az orosz buza elő sorban hozzánk, de még inkább a közelebb fekvő Ausztriába gravitál. Amint értesülünk, a bécsi

jére visszavonult a szobájába. Hat csakugyan igazu volna a feleségének?

Ez a gondolat meglehetősen nyugtalanította. Ha legalább biztos tudhatna az ember. Akkor felmondana neki, mielőtt ő mondana fel. De hogyan lehetne megtudni? Tőle magától kérdezni meg ostobaság volna; mert ha nem gondolna az elmenetelre, akkor mire volna való ily gondolatra vinni? De azért mégis meg kell tudnia. Ha az ember legalább elolvashatná ezt a levelet?

Hallotta, midőn a gyermekek Annusával együtt kimentek a házból. Az a levél! Mindenesetre gyanús, hogy nem olvasta el az a szatnál. Bizonyára félt, hogy véletlenül ellesik leveleink egyik vagy másik szavát. Hiszen nem illenék elolvasni a másnak szóló levelet, de ebben az esetben . . .

Most senki sincs a gyermekek szobájában. Vajjon Annusa ott hagyta-e a levelet, Nem is ment át a saját szobájába. Talán a fiókos szekrényben? A felső fiókban mindig voltak irományfélek. Igaz, hogy be volt zárva és a kulcsot lehúzták róla. De erről könnyen meggyöződhetik. Elég, ha átmegey a gyermek szobájába, pár lépés az egész. Halkan kinyitotta az ajtót és kisorrant a folyosóra. A

gyermekszoba ajtaját félig nyitva fejeztették. Óvatosan belépett.

Éppen vele szemközt állt a fiókos szekrény. És a felső fiókban rajta volt a kulcs. Most már tudta, a mit tudni akart. De még látnia kell, hogy csakugyan ott van-e a levél. Lassan közeledett a végzetes szekrényhez.

A szive úgy vert, mintha gonoszított, lopást vagy e félet akarna elkövetni. Pedig hát kíváncsiságában nem volt része semmi rossz szándéknak sem. Igaz, el akarta olvasni a levelet. De csak azért, hogy megszabaduljon egy gyötrő bizonytalanságtól.

Elszántan odalépett és kihúzta a fiókot, Előtte ott feküdt egy levél. Csakugyan az a levél volt, amelyet keresett. Mindjárt ráismert a borítékjáról. Óvatosan szétnyitotta a levelet s olvasta amint következik:

»Kedves gyermekem! Mint előre láhattam, kárba veszett minden fáradságom. A szomszédasszony, ki tegnap este megígérte, hogy elhozza, nem jött el. Honnan szerezzem meg a házbót? Megígérted, hogy zálogba tehetem a mellét. De csakugyan ide adod, add át nekem, holnap délben. Fáj nekem, kedvesem, hogy megraboljalak ékszeredől: de te ismered helyzetemet,

Kedves Annusám,

ölel a nénéd.

Pilonszky urnak fejébe tódult a vér mikor elolvasta ezt a levelet. — Gyalázat, gyalázat! — mondotta magában. — Hogyan is tehettem meg? — Gyorsan és óvatosan visszazette a levelet előbbi helyére is visszaozon a szobájába. De alig lépett a folyosóra, az ebédlő-szobából kilépett Pilonszkiné asszony.

— Honnan jössz? — kérdezte csodálkozva, mert az ura nem szokott a gyermekszobában járni. — Keresel valamit,

— Nem, semmit sem! — hebegte amaz és visszasiétt a dolgozószobájába. — Tudod, a nagy hideg miatt . . . Még akartam gyözdödni, hogy jól be van-e fűtve a szobában. — Mire nem gondolsz!

Pilonszki ur vállat vont, becsapta ajtaját és most fel-alá jart az íróasztala előtt. Csak most érezte igazán, mily megbocsáthatatlan és nem szép dolog volt a kíváncsiság. A míg így vadopta magát, a gyermekszoba tájáról halk zörgést hallott, mintha valaki óvatosan behuza volna az ajtaját.

Halkan osont át Pilonszky ur másodizben is csöndesen bekindikált az ajtón, mely csak félig volt behajtvu. S ime, mit látott?

gobonatörszén ma egy 15 ezer mázsás tétel orosz buzát kötötték 50 kilónként 13 korona 30 filléres árban Bécsbe szállítva. Mindezekből kitűnik, hogy mennyire jogosultak ama intések, melyek mérvadó gazdák részéről is egy kissé elkésve bár, de talán még mindig jókor hazai termelőinkhez intézettek, melyek szerint az adott körülményeknél a mostaniknál még magasabb árakra spekulálni nagy — könnyelműség!

Ujdonságok.

Szentes, 1909. szeptember 11.

— **Tisztújítószer.** Szentes város képviselőtestületének, mint tisztújítószerkének a f. hó 6-ra összehívta volt gyűlését, melyet az alispánt ért súlyos gyászcsapás folytán kellett elhalasztani, C i c a t r i c i s Lajos dr. alispán a folyó hó 15-én délelőtt 9 órára hívja össze a túl a kurcai tanácskozó terembe. A tisztújítószer egyetlen tárgya, az uredésben levő központi iktatói állásnak választás útján való betöltése lesz.

— **Zsilinszky a klerikalizmus ellen.** A bánya ágostai evangélikus egyházkerület a f. hó 8-án kezdte meg ez évi rendes közgyűlését. A közgyűlés világi elnöke: Z s i l i n s z k y Mihály volt államtitkár elnöki megnyitóbeszédében a protestánsok nagy sérelmével a N e t e m e r e kezdetű pápai dekrétummal és az azt visszavonó »P r o v i d a« kezdetű utasítással foglalkozott és ezúttal is, mint a mult évben keményszavakkal ítélte el azt a római szellemet, mely a vallásszabadság sérelmével beléavatkozik más államok belügyeibe, nem törődik a haladó kor szellemével és karhazottja az ujkori tudományos kutatást is. A visszavont dekrétum helyett kiadott utasítás nem orvosolja a bajokat, mert egyenesen a klerikalizmus becsmérlésére utasítja a katolikusokat. — Róma nagytevésében van; mondotta Zsilinszky. Nem a vegyes házasság, hanem a klerikalizmus ellensége az igaz keresztény szellemek. A legkatolikusabb országok igaz hitű, keresztény népei nyílt harcban állanak a klerikalizmussal, amely Barcelonában, Portugáliában, Párisban és Rómában e g y f o r m a n

Ugy történt, a mint gondolta. Ott állt a felesége s olvasta a levelet. Minthogy hirtelen állt hozzá, kissé tegabbra merete nyitni az ajtót, hogy arcába nézhessen a levelet olvasónak. De az ajtó megcsikordult — és zsupsz, beröpült a levél a fiókba és becsapódott a fiók.

Pilonszkiné még meg sem fordulhatott, midőn az ura zajtalanul eltunt. Sa hogy belépett a nappali szobába, az ura már ott ült és ártatlan képpel nézett ki a havas útcára.

— A gyermekek szobájában voltál? — kérdezte egykedvűen.

— Igen, a fűtés miatt, mert azt mondtad... — Akadozva szól és szemé görcsösen nézett egy pontra a távolban.

— Mire nem gondolsz! — mondotta csipősen Pilonszki ur.

Az asszony hallgatott, mint a hogy előbb ő is hallgatott. De nem mertek volna egymásra nézni a viláért sem. Szégyenkeztek önmaguk és egymás előtt.

Annusának, azt sem tudta miért, feljavitottak a fizetését. A levélről nem csett több szó a házastársak közt, csak akkor jöttek zavarba mind a ketten, ha Annusa levelet kapott.

gy ü l ö l e t e s s é tette magát. — A közgyűlés zajosan megjelent a bator állásfoglalást. Elhatározták, hogy a beszédet egész terjedelmében felveszik a jegyzőkönyvbe, ki nyomtatják és szétosztják, az egyetemes gyűléshez pedig előterjesztés: tessenek a még mindig fennálló sérlemek orvoslásának erélyes foganatosítására.

— **Jubiláns tanár.** Huszonöt éve, hogy főgimnáziumunk egyik legjelesebb képzettségű tanterfia: D e r z s i K o v á c s Ferenc a rögös tanári pályán működik. Hosszú idő ez a katedrán eltöltve és ha a tanárt, mint D e r z s i K o v á c s Ferencet ennyi éven át, az egyre változó generációi az ifjúságnak egyforma szeretettel és tisztelettel öveznek, fokmérője is ez annak, hogy az illető mint ember is közel férködött mindenkor a gondjaira nevelésére, oktatására bizott ifjúság leküldetéséhez, melyet magához bilincselni — ember irányneinél fogva, képes volt. A szentesi ifjak sok generációja került ki ez évek hosszú sora alatt D e r z s i K o v á c s Ferenc nevelő keze alól az életbe, de ezek között alig akad, aki szeretettel ne emlékezne rá és csak természetesen, hogy most, amikor érdemes tanárkodásának 25 éves jubileumához érkezett el, úgy jelenlegi, mint volt tanítványai körében mozgalom indul arra, hogy ezt a jubileumot méltóan megünnepeljék. D e r z s i K o v á c s Ferenc azonban nemcsak mint tanár teljesítette híven és lelkiismeretesen kötelességét, hanem Szentes város társas-életének is kiválósága volt évek előtt, amikor még olyan volt ez a társasélet, hogy önművelésére felolvasó estélyeket is rendeztek Szentesen. Azokban az években nem egyszer gyönyörködtünk D e r z s i K o v á c s Ferenc népszerű tudományos felolvasásaiban s épp ezért, mint a nyílvanosság egyik orgaruma mi is szívből csatlakozunk azokhoz, akik a derék tanárt '25 éves munkája jubileumán üdvözlik.

— **5670.** A bibliai időszámítás szerint a világteremtés dátumát jelenti ez a szám. 5670 éve — e szerint — hogy Isten a világot a semmiből teremtetted, hogy parancsára: »l e g y e n v i l á g o s s á g, l ó n v i l á g o s s á g.« Izraelita vallású polgártársaink a folyó hó 16-án, csütörtökön ünneplik a világteremtésnek ezt a napját, a zsidó újévet, mely a réa 10 ed napra következik J o m k i p p u r, a nagybőjt napjával együtt a legnagyobb ünnepük. A biblikus hit szerint e napon, újév napján zárja le Jehova az emberiség nagy könyvét, melynek lapjain linekinek felvagon róva egy eszendei jó és gonosz minden ő cselekedete, hogy megvonván a mérleget jó és rossz cselekedeteink között, az engesztelődés napján jegyezzon elő bennünket a következő évben örömrre vagy bánatra, életre, vagy halálra.

— **Eljegyzés.** B a l o g h István államvasúti tisztviselő Szomortórról a folyó hó 8-án jegyezte el magának Szentesen A b a f f y Etelka úrleányt, A b a f f y László, a központi takarékpénztár pénztárnokának kedves leányát.

Uj tanítók Dorozsmán. A közoktatásügyi miniszter Nagy Iónat, Erdős Gábort, Vértess Vilmost és Zubek Szilvesztert, akivelles néptanítókat, a dorozsmai állami elemi népiskolákhoz tanítókká nevezte ki.

— **Csikódijazás.** A csongrádvármegyei gazdasági egyesület, a földművelésügyi miniszter, Károlyi Imre gróf és Szentes város által anyagilag támogatva, a folyó hó 26-án délelőtt 9 órakor Szentesen, a külső cédulaház-

nál, anyakancával elővezetett szopos csikók, 3 éves kanca csikók és 2 éves méncsikók elővezetésével csikódijazást rendez. Az ezen alkalommal kiosztásra kerülő díjak a következők: Anyakancával elővezetett szopos csikóknak I. állami díj 100, II. állami díj 60, III. állami díj 40, IV. állami díj 30 korona; Szentes város I. díja 60, II. díja 40 korona. Három éves kanca csikóknak I. állami díj 100, II. állami díj 60, III. állami díj 40, IV. állami díj 30 korona; Szentes város I. díja 60, II. díja 40 korona. Két éves méncsikóknak I. Károlyi-díj 100, II. Károlyi-díj 60, III. Károlyi-díj 40 korona. A feltételek szerint az állami és a gróf Károlyi Imre-féle díjakra bejelenthető minden csongrádvármegyei lövetező gazda saját nevelésű, anyakancával elővezetett szopos csikója, 3 éves kancacsikója és 2 éves méncsikója; Szentes város díjaira bejelenthető minden, 50 katasztrális holdnál kisebb birtokkal bíró szentesi gazda saját nevelésű 3 éves kancacsikója és anyakancával elővezetett szopos csikója. Az elővezető tulajdonos azt, hogy az elővezetendő csikó saját nevelése és hogy a jószág állami, vagy hatóságilag engedélyezett mentől származik, köteles hatóságilag, vagy az egyesület elnöksége által ismert két tanúval igazolni. A díjazásra jószágok a díjazás napján reggel 8 óráig jelenthető be az egyesület titkári hivatalában. A bejelentett jószágokat, a részükre kiosztott számmal feltűnően ellátva kell a díjazás napján délelőtt fél 9 órára kantáron a díjazás helyére elővezetni.

— **Polgári iskolás lányok figyelmébe.** A nyilvános polgári leányiskola negyedik osztályát és a felső népiskola második felső (nyolcadik) osztályát jó sikerrel végzett tanulók a szegedi állami felsőbb leányiskola ötödik osztályába felvételi vizsga nélkül felvétetnek. Az állami felsőbb leányiskola ötödik és hatodik osztályának elvégzése azon hasznal is jár, hogy azok a tanulók, akik a szegedi állami felsőbb leányiskola hatodik osztályát elvégezték és értetség bizonyítványt akarnak szerzeni, az állami felsőbb leányiskola hatodik osztályában nyert bizonyítványuk alapján és ha a gimnáziumban a latin nyelvből az osztályvizsgát leteszik, bármelyik gimnázium hetedik osztályába beléphetnek magán vagy rendkívüli tanulóknak s a gimnázium hetedik és nyolcadik osztályának elvégzése után értelegi vizsgát tehetnek a szegedi állami felsőbb leányiskola ötödik osztályába való felvétel iránt folyó évi szeptember 15-ig lehet jelentkezni az igazgatóságnál.

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte Khirer József kath. kántort gimnazista fiának, Józsefnek, élete 13 ik évében, tegnap bekövetkezett halálával. Az elhunyt temetése holnap délután 4 órakor lesz. Elhunytáról a család a következő gyászjelentést adta ki:

»Khirer József és neje Farkas Mária a mély fájdalomtól megtörtén tudatják az alóirrottak nevében is, hogy szeretett fiuk ifj. Khirer József élete 13-ik évében, hosszú súlyos, de anyagi türellemmel és megadással viselt betegségek és a halotti szentségek többszöri ajtatos felvétele után 1909. évi szeptember hó 11-én hajnali 3 órakor elhunyt. Kedves halottunk f. hó 12-én d. u. 4 órakor fog, a III. ker. Horváth Gyula-útca I. számú gyászhatól a róm. kath. Egyház szertartásai szerint a Kálvária temetőben örök nyugalomra tértni. Lelke üdvéért pedig a f. hó 13-án reggel 8 órakor fog engesztelő áldozat az egek Urának bemutattni. Áldás és béke lengjen porai felett.«

— **Katonai lóvásár.** Mint erről már lapunk egy előző számában kimerítően hírt adtunk, a ceglédi cs. és kir. II. sz. lóvató bizottság a folyó évi október hó 23-án délelőtt

8 órakor a közel Hódmezővásárhelyen a vasár-
térén, a folyó évi november hó 6-án délelőtt
8 órakor pedig *Szentesen*, a vármegyeház
előtt katonai lövésárt tart. Hogy ezeken a
lovasárokra a bizottság katonai célokra mi-
lyen hámos és háts lovakat vásárol és mi-
lyen feltételek mellett, ezt az ez iránt érdek-
lődbő lótenyésztő gazdak lapunk hivatkozott
előző számából kimerítőleg megtudhatják.

— **Jóságvesztélem Szegeden.** Szeged
bel és külterületén nem csapannó erővel
dühöng a sertésvesz, miért is a várost és ha-
tarát hatósági zár alá vették, hogy a vesze-
delem széthurcolását megakadályozzák. Ter-
mészetesen sertés piacot sem tarthatnak, ami
nagy baj, miért is a tanács fölirt a föld-
művelésügyi miniszterhez, — engedje meg le-
galább a vágóhid mellett a rendes hetipiac
tartását.

— **Halálozás.** Egy városunkban vala-
mikor köbecsuésben és köztisztletben állott
urasszony haláláról kaptunk a napokban szo-
morú hírt. M i h á l o v i c s Jánosné, M i h á l o v i c s János volt szentesi telekönyvezető
özege, L a z á r György dr. szegedi pol-
gármester nővére halt meg a napokban, 64
éves korában egyik Szeged külterületi isko-
laban, melynél az elhunyt derék urasszony
leánya mint tanító nő működik. A szomorú
halálhír bizonyára tarsadalmunk széles réte-
gében fog mély megilletődést kelteni, mely-
nek az elhalt évek hosszú során az egyik
kedvelt tagja volt.

— **Tragikus gyermekhalál.** M a g d a
István horgosi gazda két éves István nevű
fiát az anyja magára hagyta a lakásban.
Mig az anyja távol volt, a gyermek ide oda
csoszogva, magára rántotta az edényes szek-
rényt, amely agyonnyomta. A kis gyermek
holtestét fölboncolták, az anyja ellen pedig
vétkes gondatlanság miatt megindítják a vizs-
galatot.

— **Köszönetnyilvánítás.** M o j z s i k
Lajos a szegénysorsú zsidó iskolásokat se-
gítő egyesületnek négy korona adományt kü-
ldött, amiért ezúton fejezi ki halás köszönetét
az egyesület elnökségére.

— **Fogorvos.** K o v á c s J. speciálista
a száj- és a fogak betegségeire, aki a Petőfi-
szállóbéli emeleti lakásban készségesen áll a se-
gélyét igénybe venni akarók rendelkezésére,
eztúttal mar csak rövid ideig időz városunk-

ban. Miután egyes műtétek és kezelések eset-
leg több napot igényelnek, ajánlatos, hogy
a száj és fogbajosok mielőbb fölkeressék a
kifutó fogorvost.

Eljegyzési
Lakodalmi
Damast
Eolienne

Selyem

és «Henneberg-
selyem 1 k.
35 f.-től fel-
jebb, hár-
mentve és
vámmentve
sen. Mintapos
tafordultával.

Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich. (2.)

Figyelmeztetés.

Az izraelita egyház egyházi adófizetésre
kötelezett, de egyházi adójukkal hátralekban
levő tagjait ezennel felhívjuk, hogy hátralé-
kos egyházi adótartozásait a közelebbi 6-zi
nagy ünnepek végéig annál inkább igyekez-
zenek befizetni az egyház pénztárába, mivel
a még akkor is adóhátralékosok ellen, hogy
a hitközség fizetési kötelezettségeinek meg-
felelhesünk, a másod- és harmadfokú adó-
végrehajtást is szigorúan kényszerülünk foga-
natosítani, ami a hitközségi tagoknak csak
kellemetlenséget és fölös kiadást okozza.

Szentes, 1909. szeptember hó

A hitközség előjárósága.

Akar nősülni?

Hölgyektől (ezek között olyanok törvény-
telen gyermekekkel, testi hibával stb) 5 - 500.000
korona vagyonnal fel vagyunk hatalmazva, meg-
felelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyon-
nélküliek is), akiknek komoly szándékuk van és
gyors házassághoz akadály nincsen, irának e
címre: *L. Schlesinger Berlin 18.* (Deutsch-
land) 52-2

Népesedési mozgalom.

Szept. 5-11-ig.

Születtek: Szabó Julianna, Nemes József,
Kiss László, Valkai István, Vecseri László,
Tokaji Erzsébet, Tajnai János, Kovallik János,
Reketyés Eszter, Sós Ferenc, Varró Imre,
Szűcs Dezső, Adam Erzsébet, Téli Eszter,
Lakos István, Labadi György, Papp Terézia,
Pápai Klára, Vida Justina, Adam János, Roun
Erzsébet, Schvarc Endre, Szamosközi Imre.

Eljegyzés: Balog István Abaffy Etelká-
val, Szeri Lajos Pusztai Juliannával, Molnár
István Dögei Lidiával, Csai Péter László Ro-
záliával, Vecseri Zsigmond Vecseri Lidiával.

Házasságot kötöttek: Piti Ferenc Toth
Eszterrel, — Beke Imre Meggyesi Gertrú-
dal, — Macsai Antal Dancsó Franciskával, —
Farkas József Pataki Erzsébettel — Hesz
Béla Kőrösi Eszterrel.

Elháltak: Misko'ci Sándor 17 éves,
Orosz Imre 1 éves, Nata Györgyné 70 éves,
Labadi János 60 éves, Faragó József 7 éves,
Musa György 42 éves, Dobosi Sára 65 éves
Khírer József 12 éves, özv. Kardos Istvánné
81 éves, özv. Pataki Istvánné 70 éves.

Felelős szerkesztő: **BÁNFALVI LAJOS.**

Kiadótulajdonos »Szentes és Vidék« könyvnyomda

50 Kor. hetikeresetet

vagy 50-60 százalék jutalékot
kap mindenki, aki Alumínium-cim-
kém és arúm terjesztését átveszi.
Nagyszerű újdonság. — Képviselőt mellékké-
resetként is megadatik. Alumínium-árutak
jatsza lehet eladni. Fölvilágosítás és minták
ingyen. Ne késésk hat senki megtudakolni.
Levelezőlap eleendő. Cím: Anton Hruby,
M ü g l i t z (Morvaország.)

Kiadó lakások.

Rónai Lajos III. kerület Bálint
útca 4 számú házában, egy 3 szobás, s
egy két szobás újonnan épült lakások,
villanyberendezéssel azonnal kiadók.
2-1

A Szentesi Központi Takarékpénztár R.-társaság

Kölcsönt ad: Váltóra, ház- és földbirtokra	Előleget nyújt: Értékpapírokra, árúkra és mező- gazdasági terményekre.	Takarékbetétet: elfogad, azokat adómentesen kamatoztatja.	Tűz és jégkár ellen: biztosításokat felvesz és életbiztosításokat köt.
Elvállalja: leterhelt házak és földbirtokok rendezését, valamint hazak, földek adásvételét a legelő- nyösebb feltételek mellett.	Hosszú lejáratú: törlesztéses felmondhatatlan kölcsönt ad és közvetít 10-től 65 évre, régi kölcsönöket kicséréli.	Heti betéteket: 4 éves csoportokban 1 koronás heti befizé- téssel alakít és a betéteket üzleti nyereség- ben részesíti.	

A SZENTESI KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Eladó ház.

A Borza-útca 11. szám alatt levő Orosz-féle ház
kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Alku köthető a
Szentesi Központi Takarékpénztárnál.

Eladó föld.

Jaksoron 12 kis hold föld — kisholdját 1200 négyszögölével számítva, ked-
vező feltételek mellett eladó. Alku köthető A szentesi központi takarékpénztárnál.

Belső-Ecsere

a Lakatos-féle kitűnő minőségű 24 kishold tanyaföld
kedvező feltételek mellett eladó, esetleg bérbe is kiadó.
Alku köthető a Szentesi Központi Takarékpénztárnál.

Kiadó üzlethelyiségek.

Házban (a Nyíryközzel átál)
III ker. 29. sz., két tágas üzlethelyiség
van kiadó.

7-1 Spitzer Adolf.

Hirdetmény.

Szentes város kertészétébe egy
kertésztanuló azonnal felvétetik.

Feltételek: 6 elemi vagy 2 kö-
zépiskola elvégzése.

Jelenkezhetni hivatalos órák alatt
a gazdasági tanácsnoknál.

Szentes, 1909. szeptember 9.

Kalpagos.

Értesítés.

Értesítjük a nagyérdemű közönséget
és a vendéglős és italmérő urakat, hogy
a Weisz-udvarban (Kossuth-útca)

sörraktárt

létesítettünk, ahol állandóan raktáron
tartunk friss töltésű palack és
hordós-söröket.

Tisztelettel:

Dréher Antal

részv. társ. Kőbányai
söröződének képviselete.

29

!! A magyar újságírás szenzációi !!

8 NAP

A magyar közönség legkedveltebb lapja.
A 48-as eszmény és a magyar nemzeti
törékvécek egyetlen hű és kerlelhetet-
len szószólója.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Braun Sándor Hacsak Géza

Naponkint 125.000 példány!

Egy szám: 2 krajcár.

A nap előfizetési ára:

Egész évre 16.— K || Negyedévre 4.— K
Félévre . . 8.— K || Egy hónapra 1.40 K

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb magyar élclap!

Páratlan népszerűség!

Rímek szöveg! Pompás képek!

Mesésen o'csó!

Egy szám: 6 krajcár.

A Fidibusz előfizetési ára:

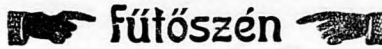
Egész évre 5.— K || Negyedévre . 1.50 K
Félévre . . 3.— K || Egy hónapra —.50 K

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

Budapest VIII., Rökk Szilárd-u. 9.

Gondoskodjon

idejekorán téli

Fűtőszén

szükségletéről. Legegyszerűbb

ha ír

Klár Andor cégéhez

Debrecen, Miklós u. 23.

Telefon 445, hol a legfinomabb

porosz és magyar

szenet, tűzifát, kokszt

vaggonszámra legjutányosabban
megrendelhet.

Ne késsen ajánlatot kérni!

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. hölgyköz-
zönség szíves tudomására hozni, hogy
— miután több éven át Budapesten,
a legelső szalonokban gyakoroltam
magamat a szabásban és női ruha-
varrásban, most itthon megtelepedve,
az I kerület, Bocskay-útca 24. sz.
házban

varrodát

nyitottam, hol a legújabb divat sze-
rint, pontos, szolid kiszolgálás mellett,
— mérték után — gyorsan teljesítek
minden megrendelést.

Ugyanott tanulóleányt felveszek.
Kérve a n. é. hölgyközönség szí-
ves pártfogását és támogatását, va-
gyok,

Szentes, 1909. szeptember hó.

tisztelettel:

Özv. Deisz Jánosné

Fekete Etelka.

3-2

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül leg-
főbb vágya, hogy mentől szebb legyen s
hogy ezen célját elérhesse, megragad minden
alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal
kengeti arcát. — A legtöbb esetben saját
kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép
nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben
tönkre teszi arcbőrét úgy, hogy igen hosszú
szü idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy
ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gu-
tori Földes Kelemen aradi gyógy-
szerész Margit-crème-jével elért (különösen
Francia és Németországban) sok embert
arra birt, hogy ezt a világhívt, árta-
matlan és az arc minden tisztá-
tátlansága (szepő, májfolt, kiüté-
sek stb.) ellen páratla és csodálatosan
ható szert utánozzák. Természetes, hogy
ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-
Crème készítésének titkát senki más nem
ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen
azért, mert a titkot soha senkire sem
bizta, hanem minden egyes készítményt
maga állít elő, a Margit-Crème mindig
egyforma, annak kidolgozása a leggondos-
sabb, tehát hatása is rögtöni és biztos.
— Ovakodjunk tehát arcunkat mindenfé-
lével kengetni és használjunk oly szert,
melyet angol, amerikai és francia hírneves
orvosok is ajánlanak mint egyedül bizo-
s és arthatmatlan szert az
arc szépítésére és a szépség
megőrzésére. — Ez a világhírű szépítő-
szer a Földes-Kelemen Margit-Crème,
mely már 4—5 napi használat után tel-
jesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a
szepőket, májfoltokat, ki-
ütéseket, bőrátkát, mitesz-
szert, arc és kéz vörössé-
get. Az arc ideális szép, üde és
ifjú lesz s emellett a Margit-Crème
teljesen arthatmatlan.

Ara: kis tégely 1 K. nagy tégely 2 K.
Margit-szappan 70 fl. és Margit-pouder (fe-
hér, róza és crème színben, 1 korona 20
fillér. Ezen szerek mindegyike külön is
használható. — A Földes-Kelemen Mar-
git-Crème kapható a világ minden
nagyobb gyógyszerárában, ahol pe-
dig raktáron nem volna, tessék egyene-
sen a készítőnek így címezve írni: Földes
Kelemen gyógyszerész, Arad. 8—1 A.

KAPHATÓ SZENTESÉN:

Bozóky György, Ifj. Várady Lajos,

Metzger Károly Vecsery Miklós,

gyógyszertárakban.

Eladó ház.

Tóth József-útca 27. sz. a. egy
7 szoba és 800 négyszögöl telekkel
bíró ház eladó.

Globin

a legjobb és legfinomabb
ezipöcrém

Fritz Schulz jun. R.T. Eger Csehország

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
 Budapest, Váci-körút 63,
 által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak.

Locomobil és gőzcséplőgépek,
 szalmakazalozók, járgény-cséplőgépek, löhera-cséplők,
 tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
 szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Paniel Jc.
 kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-
 morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes
 aszalók, 2- és 3-vasú ekék és minden
 egyéb gazdasági gépek.

A Szentesi Ref. Kör igazgatósága.

62/1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

A „Szentesi Református Kör” igazgatósága pályázatot hirdet a körnél a szerződés lejártán folytán megüresedő italmérési üzletvezetői állásra. Az állás elnyerése iránti pályázatok 1909. évi szeptember hó 15-én délelőtt 10 óráig adandók be, 200 korona készpénz ovadék csatolása mellett, Horváth Jenő köri igazgatónál.

Az igazgatóság által megállapított szerződési feltételek naponként megtekinthetők a fent nevezett igazgatónál, vagy Sima László igazgatósági jegyzőnél.

Az elkéshten beadott pályázatok és azok, amelyekhez bánatpénz nem csatoltatott figyelembe nem vétetnek. Szentés, 1909. szeptember hó.

Az igazgatóság.

Kiadó lakás

Horváth Mihály-útca 13. számú házamnál, egy 4 szobás lakás kiadó. Szentés, 1909. szeptember 11.

Magyar József.

„SZENTES és VIDÉKE”

SZERKESZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA

KOSSUTH-ÚTCA (GÖRÖG-UDVAR.)

ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET
 VALAMINT NYILTTERI KOZLEMÉNYEKET A LEG-
 JUTÁNYOSABBAN SZAMIT FEL.

Menyegzői

és

Báli meghívók, Fáncrendek

Diszokmányok

Könyvek, Folyóiratok,

Szalag-aranyozás

Diszmunkák több színnyomásban és

Gyászjelentések

Gyászszegélyű névjegyek

Izlésesen, olcsón és gyorsan készülnek.

RETHY BÉLA
 CUKORSZERTÉSZ
PEMETEFÜ CUKORKÁNÁL
 BEKÉSCSABAN
 60 FILLÉR.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle

PEMETEFÜ CUKORKÁNÁL

Vásárlásnál azonban vigyázunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

10—1 I. DOBOZ 60 FILLÉR.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK!

Magyar ásványvíz

forgalmi és kiviteli részvénytársaság
Budapest, V., Báthory-útea 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Borszéki Boldizsár, idült gyomorjaj ellen
Borszéki Főkút, kőszvény ellen — az
ásványvizet királya
Borszéki Kossuth, vészegénység ellen
Bodoki Matild, alkális savanyvíz —
Baross, vesebaj ellen — — — —

Borbegyi, hughajtó — — — —
Bohóti, üdítő víz — — — —
Előpataki, sárgaság ellen
Felsőrákosi Mária, légesóhurut ellen —
Hargitaigeti, üdítő ital — — — —

Horgász, étvágygerjesztő — — — —
Kászonfőkút (Salutaris) jód és lithium
tartalmú
Répáti, égvényes ásványvíz — — — —
Székely-Selters, idült gyomorhajok ellen
Sztójkal, cukorbetegség ellen — — — —

Kérdezzé meg az orvosát
és megtudja hogy a

természetes ásványvíz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem
hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvízei pótolhatók.

20—16

Főiratós: EISLER LAJOS.

Házaladás.

Dr. Mátéffy Ferencnek IV. kerület
Soós-útea 15. sz. Végh-féle háza eladó.
3—3

Ha viszker?

akinek éjjel-nappal szűn-
lennél viszkerése van
s nyugalmát, alvását és
sokszor társadalmi létét
veszélyeztetni, az ajánlatra-
mélto. Ambr az csak bő-
ringerlésre mutat, mégsem
létezett ezidég oly szer ez
ellen, ami ennek a szmos
helyzetnek véget vetett
voina. Fietek sőt hónapok-
kon át ezen balban szem-
vedők kétségbe vannak
esve, testileg s lelkieg
megtorve, képtelenek tár-
ságságban mozogni. Sokszor
csak egy kis pontot képez

a bőrön, amely rettenetesen viszket s a való-
gújjat önkívületlenül magához készíti. Ez rendesen
a kezdere s rosszabbodó viszkeresegre vezet. A
viszkereség okai még eddig nem lettek kikutatva,
miután azonban a betegség jeleinek tekinthető,
ugy minden ilyen esetben amugy is az orvosi
tanácsra kell bízgatni. Sok orvos s viszkeret-
betegék különösen hangsúlyozzák a Zucker-féle
szabad, gyógyzappan kedvező s gyors hatású,
A vastag felér hab ezen szappan által előidés
szerint alkalmazva, azonnali enyhülést s a visz-
kereség beszünetését hozza magával, ug, hogy
végre teljesen elmúlt. Ezen idegbántó borbajt a
Zucker-féle szabad, gyógyzappan segítségével
egyszerűen s a legnagyobb reményvel el lehet
távolítani.

A megrendelésnél a következőkre különösre kell
figyeln.

Zucker szabad, 35%-os gyógyzappanja a leg-
hatásosab s legnagyobb. Darabja 2 kor. 50 fill.
Zucker szabad, 15%-os gyógyzappanja, ha-
tásában s mennyiségében gyengébb. Darabjai kor.
Ehhez való Zucker-krém (zsírtartalmú) a bő-
rkrémek gyöngye. Egy tubus ára 2 kor. 50 fill.,
kis tubus 1,25 kor.

Szentesen csak

Metzger Károly

Hajnalki gyógyszerárában kaphatók.

Egy kis szatócs üzlet házával együtt
melyhez szép gyümölcsös és szőlős kert
van, kedvező fizetés: fejtételek mellett
eladó. — Iparosnak vagy magános nö-
nek szép jövedelmet biztosít.

Bővebbet a kiadóba.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

2 csomag rendelésnél portómentesség.

Egyedül kiváló vásárlási alkalom rövid
árúknak kereskedők és házalók
részére. Sztéküldés magánosoknak is.

40—45 m. maradék CSAK 16 K.

Bluzszövet (angol zefir) 50 ca.
széles, legújabb finom nima, divatzefir
ruhák, blúzok és ingek részére, kanavász
ágytárhuzatokra (eleven színekben). Oxford
főrlingekre (rendkívüli tartós minőség), szin-
tártó flanel férfi és női fehéreműre. Kék
vázson konyhakötény és házi ruhá részére.
Maradék hossza 6—15 méter. Hibánakülisé-
gért, moshatóságért és legjobb minőségért
jótállás Az összeg azonnali visz-
szállítás ez esetben a csomag bér-
mentetlenül is elfogadjatik.
Legkisebb rendelés egy postacsomag 40—45
m. utánvét mellett. Megrendelésnél a kívánt
árúci is kiválaszható.

Stein S. vázson Nachod (Böhmen.) szővődéje.

Ajánlok továbbá elsőrendű, a legfinomabb ke-
lengyéhez való fehérített rumburgi
vászont és fehérített köppert
alsóruhához, 40 méter tesztes szerint össze-
válogatva 18 korona 50 fillér.

Szentés város polgármesterétől.

7475—1909. szám.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a külterü-
leti állami elemi iskolában a beirat-
kozásokat 1909—1910. iskolai évre
folyó szeptember hó 15, 16, 17, 18
és 20-ik napján délelőtt 8—12-ig, dél-
után 2—4 óráig eszközöztetnek a ren-
des tanítás pedig 1909. október hó
2-án kezdődik.

Az 1868. évi XXXVIII. t. c. 1—6
§-ai érteimében minden szülő, gyám,
és gazda a gondozása (nála szolgálát-
ban lévő) alatt levő gyermeket a 6-ik
életévétől a 12-ik életév betöltéséig
a mindennapi és 13-ik életévétől a
15-ik életév betöltéséig az ismétlő is-
kolába feljartatni és ott taníttatni tar-
tozik.

Az állami elemi iskolákban tel-
jes tandíjmentesség van, a mindennapi
tankötelesek csak 50 fillér beirattási
díjat fizetnek.

Figyelemztetem a közönséget,
hogy az állami elemi iskolába első
izben beiratkozó növendékek születési
bizonyítványukat — anyakönyvi tanu-
sítványt — valamint az újraoltásról
szóló bizonyítványokat kötelesek a be-
iratkozás alkalmával felmutatni.

Szentés, 1909. évi szeptember hó
2-án.

Dr. Mátéffy
polgármester.

SAJÁT ÉRDEKÉBEN

9

csak BOHN-féle

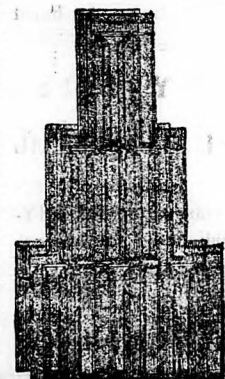
nagykikindai és zsbolyjai cserépet fogadjon el és
utasítson vissza más silány minőségű cserépet, mert

csak a BOHN-féle

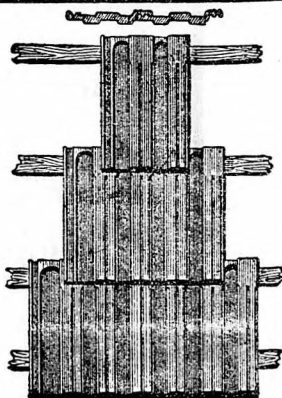
cserépet jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.

Tessék mintát és arjegyzéket kérti.

BOHN-CSERÉPGYÁR, Zsbolyja.

Bohn kikindai cserépet.

Bohn zsbolyjai cserépet.